Brassó, 1893. IX. évfolyam 92-ik szám, Szerda, szeptember 6.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
D. ZAKARIÁS JÁNOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Laptulajdonos:
A Közművelődés irodalmi és münyomdai résztvárs. Kolozsvár.
Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Közművelődés nyomda.

Szóvirágok és ismét szóvirágok.

II.

Nagy bubánatban vannak a hazai román lapok a miatt, hogy országos törvények által a nem magyar ajku nép- és középiskolákban az állam nyelvének tanitása követelőzővé tétetett.

Mint a Telegr. Roman kesergi: „Főleg Trefort és Csáky gróf rohanták (?) meg a nem magyar iskolákat. Az első t. i Trefort vitte be a nem magyar elemi és közép iskolákba, az utóbbi pedig a kisded óvodákba a magyar nyelvet.“ Jól tudják a Gazeta és Telegr. Roman, hogy Trefort és Csáky gróf illető törvényjavaslataik soha sem lettek volna országos törvények, ha azokhoz az illető törvényhozó tényezők hozzá nem járultak volna. Szóvirág vagy jobban mondva ámitás tehát az, midőn a Trefort és Csáky neveit ugy mutatják be olvasóiknak, mint a románoknak ellenségeit. Jól tudják, hogy valamint Romániában mindenkire nézve mulhatatlanul szükséges a román nyelv alapos tudása, ugyan ilyen szükséges Magyarországon is a magyar nyelv tudása minden honpolgárra nézve az ő anyanyelvének tudása mellett.

Hogyan képzelik ezek az ujságirók, hogy hazánkban hat-hét nyelven beszéljenek az országgyülésen és a felsőházban hogyan lehetne hat-hét nyelven az igazságszolgáltatás és a közigazgatás. Legio a Telegr. Roman keserve, mert mint irja sehol és soha sem találnak keserveikre gyógyirt.

Hát nem szóvirág-e ez? Tesz-e különbséget az igazságszolgáltatás, a közigazgatás a honpolgárok között? Halotta-e valaha azt a Telegr. Roman, hogy: Neked nincs igazad, mert te oláh, te román, te tót avagy szerb és nem magyar vagy? Ez már több mint szóvirág, olyan rut vád, mely csak megvetést érdemel. Azzal vigasztal a nevezett lap minket magyarokat, hogy miután legio a románok sérelme, a melyekre mi rá sem hederitünk, tehát ezek után keresünk olyan románokat, a kiket pórázon vezethessünk. „Nemzet elleni bün nélkül nem fogunk mi ilyeneket a románok között találni.“ Azt várja tehát, hogy a magyar kormány vonja vissza rendeleteit és törülje el azokat a törvényeket, a melyek az ő megsemmisitésüket (?) czélozzák. Tehát ha a román megtanulja a saját anyanyelve mellett a magyart melynek tanulásában teljes szabadkeze van, megsemmisül a román natió. Ez is olyan szóvirág, melyre csak mosolyogni tudunk s komoly laptól ilyen képtelenséget nem vártunk. Azzal vigasztalja magát, hogy ők ma még várhatnak s hogy a mit ma szépszerével, önként nem adunk meg, majd megadjuk ezt erőltetve. A mi példánkat fogják követni, a kik épen igy tettünk az osztrák abszolutizmus alatt. Haszontalan szóvirág ez is. A magyar nemzet alkotmányáért küzdött ide haza vér nélkül, Olaszhonban a csatatéren elkobzott alkotmánya visszaszerzéseért, mialatt a románok felcsipték az osztrák pléhgallért és segitettek az abszolutizmusnak, hogy a magyar vissza ne szerezhesse elkobzott ezredéves alkotmányát. A visszaszerzett alkotmány nem csak a magyar fajé, hanem a haza minden polgáráé. Egy politikai nemzetet képezünk összesen alkotjuk a szabad haza polgárait. Ezen alkotmány keretén belől alkothatunk szabadelvü, nemzeti, függetlenségi pártokat, román választók abban a pártban foglalhatnak állást, a melyikeben épen tetszik. Ott aztán követelhetik egyik másik törvény megváltoztatását. Vegyenek példát a szászoktól. Ez aztán nem lesz szóvirág hanem alkotmányos küzdelem arra, hogy egyik párt a másikat leszavazza és kormányra juthasson. Hat-hét nemzetiségnek mind külön-külön lepényt sütni, ezt még Romániában sem teszik. Ott van Dobrázsa, a melyben legkevesebb a románság, de azért románul igazgatják, román nyelven osztogatják az igazságot és nem bolgár, török, zsidó nyelven, annál kevésbbé a moldvai csángókat magyar nyelven. Beszarabiáról nem is szólunk.

Leginkább jajgatnak a Gazeta és társai a kisdedóvódai országos törvény ellen. „Impune limba statului copiilor dela trei ani incependu“ az az három éves gyermekeken kezdve rájok erőszakolják az állam nyelvét. Ez aztán a czifra szóvirág vagy helyesebben hazug állitás.

Előbb is jegyezzük meg, hogy román óvóda az egész erdélyi részekben máig Brassóban s talán ha még Balázsfalván van. Hol imponálják tehát a 3 éves román gyermekekre az államnyelvét, mikor az egész 2—3 millió románságnak legfennebb két óvódája van? Imponálják a papiroson, de nem valóságban. De tegyük fel, hogy egy varázsütésre mindenütt óvódák állittatnának, a hol románok laknak kérdjük: ki van-e szoritva az anyanyelv az óvódákból? Üres szóvirág, ámitás. A állam nyelve csakis az anyanyelv mellet tanittatik a nem magyar ajku gyermekeknek s hogy ez lehetséges, hogy ez semmi veszélylyel sem jár az anyanyelvre nézve, ezt elég kézzel foghatólag igazolják a brassói szász óvódák. Olyan sérelmei ezek a román lapoknak, melyeknek ha szeme közé nézünk, eloszolnak, szét pattannak mint a szappanbuborék. Csak egy kis jóindulat az állam nyelve iránt s azonnal más szemüvegen fogják látni azokat a legio sérelmeket, elhullanak a szóvirágok és ezek helyett komoly munkához kezdenek, óvódákat állitanak s ezekben megtartják a pusztulástól saját gyermekeiket. Természetes, hogy sokkal könyebb szóvirágokat papirra vetni mint a zsebbe nyulni és óvódákat állitani. Kövessék itt is a szászokat. Lám ezek nem jajgatnak, hanem összegyüjtik a krajczárokat és minden községben nyári menhelyeket állitanak. Nem irtóznak a magyarositástól, nem kiabálják tele Európát, hanem áldoznak saját gyermekeik megvédése, fejlesztése érdekében.

TÁRCZA.

Elölegezett kosár.

(Igaz történet.)

Velem történt meg. Nem is olyan régen, alig egy-két farsangja annak.

Akkor nagyot nevettem fölötte, de csak magamban, hallgattam vele.

Most már szólhatok. Szólhatok, mert a ki a kosarat elölegezte, már megtalálta azt, a kinek „nem adott kosarat“, sőt már ringat is egy nagyon szükséges házi butort, — mely csak a kicsi Mózes számára volt az ó testamentumban kosár, ma azonban már „bölcső“ néven ismeretes. — S aztán már magam is csak ' félig-meddig vagyok „ifi-legény“, s nem kell félnem attól, hogy még valóságos kosarat kapok.

Jókedvü kis lány volt a Sárika; — szándékosan elkereszteltem, nehogy rá i merjenek, — azok közé a lányok közé tartozott, a kik aranyos kedélyükkel, csengő nevetésükkel jó kedvre hangolják a társaságot, mosolyt csalnak a legkomolyabb arczokra is, s kiknek közelében a legöregebb és legpedánsabb gavallér is elfeledi öregségét, megfeledkezik pedantériájáról.

Nem csoda hát, hogy Sárikát egész sor gavallér rajongta körül, ifjak és kevésbbé ifjak egyaránt.

Ott fenn a külvárosban, a szellős verandán töltötték a nyári estéket és a mint Sárika mulattatta vidám dalolással, pajzán csevegéssel udvarlóit, a holdvilág maga is habozott, vajjon a szemben lévő Czenket, s az attól fölfelé terjedő hegysort világitsa-e meg ragyogó fényével, a legszebb tájképet varázsolva az imádók ábrándos szemei elé, vagy pedig ő maga is a veranda felé forduljon s a természet remekében Sárikában gyönyörködjék.

A holdvilág hatása, a meleg nyári esték ábrándos levegője Sárika közelében virágot: a szerelem virágát fakasztotta fel az öregedő és pedáns gavallérok szivében is, vágyat ébresztett bennük, vágyat, birni Sárikát, azt az aranyos kedélyü, csengő lengő kis leányt.

És ők beszéltek a papával a mamával! Előbb az egyik, azután a másik, harmadik; valamennyi.

De Sárika nem tudta őket komolyan fogadni; nevetett minden ujabb kérője fölött, nevetett, hogy könnye csordult ki nevettében.

Bár csengő kaczajjal, vidáman, játszi tréfával, -- mely sérteni nem tud, — de a komoly kérőknek kosarat adott.

Ebben az időben találkoztam én is Sárikával.

Akkor lehetett, mikor már harmadik, negyedik kérőjét kikosarazta volt.

Ismertem már ezelőtt is, kerestem társaságát, gyönyörködtem természetes üde vidámságában, mulattam csacska beszédén, vidám tréfáin, ötletes bohóságain.

És most nem ismertem reá! Ünnepélyes komolyság honolt arczán, feszes kimért tartást erőltetett magára, szögletesek, méltóságteljesek lettek mozdulatai, mindig nevető ajkai körül még egy csendes mosoly sem játszadozott.

Valami hangversenyen kerültünk egymás mellé, azaz hogy szoritottam magamnak helyet mellette.

Egész este, a müsor közötti alapos szünetek alatt nem tudtam Sárikát felviditani. Ez a szokatlan hidegség ingerelt. Valami busitja talán, gondolám, s hogy lerójjam hálámat azért a sok kellemes perczért, melyet ő szerzett nekem azelőtt, most én szedtem elő minden szeretetreméltóságomat, szellemességemet, kedélyességemet, hogy eloszlassam képzelt buját, hogy feledtessem sejtett baját, s ujból jókedvre hangoljam.

Már-már azt hittem, hiába való minden törekvésem, már-már vissza akartam vonulni, lemondva a reményről, hogy Sárikát felvidithassam; a mi annál közelebb állott, mert már szellemességem üres tárházát teljesen kimeritettem volt.

Egyszer azonban, mikor a mükedvelő müvésznő fenn a pódiumon legdühösebben verte a zongorát a mikor már a hallgató közönség figyelme a minimumra szállott alá, s megkezdődött a concert közönségek müértelmének és müizlésének legszólóbb bizonyitéka: az általános diskurálás, Sárika felém fordul, — az igazi Sárika — nevető szemével mélyen a szemem közé néz, rám kacsint hamiskásan, s azután jóizüen csengőn szemem közé nevet. Majd hirtelen ujból elforditja fejét. Azután ismét visszafordul, ismétli az előbbi „jelenetét“, s mig én csak ámulok bámulok a hirtelen változáson s meg nem tudom magyarázni Sárika felujult aranyos jó kedvét, addig ő csak nevet — nevet irigylésre méltó jókedvvel, mig bele nem fárad.

Csak mikor már tovább nem birta a nevetést, akkor jutottam szóhoz, s akkor felelte Sárika kérdésemre: „Tudja, mikor valaki velem olyan „édesen“ beszél, olyan furcsa gondolataim támadnak.“

Akkor még nem tudtam, hogy mi volt „Sáriká“-nak az a furcsa gondolata, akkor még nem sejtettem, hogy mi felett nevetett olyan jóizüen.

Azután tudtam meg a kiutasitott kérők történetét, azután tudtam meg, hogy az a komolyság Sárikában tettetés volt, a további kérők elriasztására felöltött gyenge fegyver s azután értettem meg, hogy Sárika bennem is egy titkos imádót, „fejlődő kérőt“ sejtett s jóizü nevetése a bennem lappangó kérőnek szólott.

Igy elölegezte nekem Sárika a kosarat!

Hanem azért most sem árulom el, hogy epedtem-e a Sárika kezéért vagy sem.

Nem mint a félnék attól, hogy Sárikának a nevetését igazoljam; nem mintha félnék attól, a ki Sárikától kosarat nem kapott, hanem mert tartok tőle, hogy elolvasná e soraimat az is, a kitől én nem kaptam kosarat.

Az pedig baj volna, nagyobb baj, mint az, hogy Sárika nevetett fölöttem.

Zoon.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Jól tudják a szászok, hogy néhány magyar szó, magyar mondat megtanulásával még nem vesz el a szász és német nyelv nem lesznek azok a gyermekek tiszta magyarok, de előkészitik őket a népiskola számára, hogy az anyanyelv mellett még egyet, t. i. az állam nyelvét is elsajátithassák.

Dolog után kell látni a szóvirágok helyett, s nem az állam nyelve ellen jajgatni. Jól tudják a latin példa beszédet: „Quot lingva scimus, tot homines valemus. Tanuljanak a rómaiaktól, hiszen ugy is azokat vallják őseiknek.

Politikai hirek.

A király a román kérdésről. Ő felsége borossebesi látogatása alkalmából a görög kath, és keleti klérust Metianu János aradi püspök vezeti tisztelgésre a király elé. A küldöttségben részt vesz Pável Mihály n.-váradi püspök is. Metianut tudvalevőleg legutóbb Csáky miniszter ismételten szigoruan megintette a kétegyházi iskoláért. Metianu az, a kinek palástja alatt a dákoromán érzelmek leginkább elharapóztak. Érdekes lesz tehát, mit fog a püspök üdvözlő beszédére válaszolni a király. Mint értesülünk: a legmagasabb válasz a román kérdést élénken fogja érinteni és ő Felsége ebbeli nyilatkozatát a legnagyobb feszültséggel várhatjuk.

—

Az államtitkár lemondása. Lukács László pénzügyminiszteri államtitkár, mint teljesen hiteles forrásból jelentik, megválik állásától. Lemondását, melyre állitólag egészségi okok birták, már két hete beadta.

—

Az egyházpolitikai javalatok A N. W. Tgbt. Budapestről jó forrásból arrol értesült, hogy a király, mielőtt Ischlből elutazott, Szilágyi igazságügyminiszternek a benyujtandó egyházpolitikai javaslatokra vonatkozó memorándumát elintézte. Arra nézve, hogy az elintézés milyen értelmben történ- a hirek eltérnek; abban azonban körülbelül mindenki egyetért, hogy a kötelező polgári házasságról szóló javaslat benyujtásáig még jó sok idő el fog telni.

—

— Szász nyilatkozat az egyházpolitikai reform ellen. Schwicker szász képviselő a „Budapester Tagblatt“-ba egy czikket ir, melyben visszaemlékezik az elhunyt Teutsch püspök véleményére a kormány egyházpolitikai javaslatait illetőleg s az elhunyt püspök véleményét osztva, maga is a javaslat ellen nyilatkozik, S azt állitja, hogy maga és hivei is a javaslatok ellen fognak szavazni. (Ugy tudjuk, Schwicker hivei alatt brassómegyei szász képviselőink nem érthetők, mert ők legalább eddigi nyilatkozataik szerint, egytől-egyig hivei az egyházpolitikai reformoknak. A szerk.)

Kolera.

A félhivatalos jelentések szeptember 2-ikától naponta a kolera csökkenését adják hirűl. E tudósitások szerint nem mint eddig hitték 80—90 községben fordultak elő kolera-esetek, hanem sokkal több helyen, de miután 188 községben (hol eddig fordultak elő kolera-esetek), minthogy 7 nap óta, de a legtöbb helyen már hoszszabb idő óta nem történnek megbetegedések: a drezdai nemzetközi egészségügyi egyezmény értelmében e községekben a járványt megszüntnek kell tekinteni.

Budapesten 3-án ismét két gyanús megbetegedés történt az ó-budai téglagyárban; a betegek azonnal elkülönittettek a munkásoktól.

Legnagyobb mérvű a járvány Máramaros vármegyében, hol aug. 14-ikéig, a minisztériumhoz tett jelentés szerint 440 haláleset volt.

A lapok hirei szerint szept. 3-ikáig már csak 43 községben fordultak elő megbetegedések, melyek a járvány csökkenése mellett tanuskodnak.

Szeptember 4-ikén tett jelentések alapján 23 községben fordultak elő ujabb megbetegedések, a mi a kolera állandó csökkenéséről tanuskodik. Máramarosban azonban még állandóan szedi áldozatait a járvány.

O-Becsén a nép ellenszegült a csendőrségnek, a mely alkalommal egy csendőr kénytelen volt a zendülők egyikét lelőni. A kedélyek nagyon izgatottak, ami főleg az elöljáróság tapintatlanságának tulajdonitható.

A járvány külföldön való terjedéséről is egyre érkeznek tudósitások.

Romániában a bukaresti hivatalos kolerajelentés szerint e hó elején bejelentett 101 esethez hozzájárult Braillában 11, Sulinában 5 és Galatzban 2 uj eset. Meghalt 11, felgyógyult 11 és kezelés alatt maradt 97 beteg.

Bécsben e hó 3-án egy Máramarosból érkezett munkás, ki már utközben megbetegedett, meghalt a járványkórházban, a hova bevitték.

Lembergben az utóbbi 24 óra alatt 35 megbetegedés és 20 haláleset fordult elő.

A kolera és az iskolák.

A járvány országos terjedése következtében most már hivatalosan is intézkedett a miniszterium az egyetemek és a középiskolák ideiglenes bezáratása ügyében.

A budapesti egyetem rektori hivatala a következőket hozza tudomásra. Az egyetemen az idei félévre a beiratások október 1—12-ike közt lesznek. Ugyanekkor tartatnak meg az alapvizsgálatok is. A jogi alapvizsgálatok terminusa e szerint fel van oldva s ez erre a hónapra kitüzött határidők érvénytelenek. De azok, a kik október elsején katonai önkéntesi szolgálatra vonulnak be vagy más életbe vágó okokból le akarják tenni az alapvizsgálatokat, szept. 18-ától vizsgázhatnak. A szigorlatokat a mennyiben jelentkezők lesznek, a rendes időben megtartják.

A szülésznői tanfolyamra a beiratások október 1—15. közt tartatnak meg.

A kir. József müegyetemen a tanév megnyitását folyó évi október 1-éig rendelték elhalasztani, megengedve mindazonáltal, hogy a vizsgálatok és szigorlatok azokkal, a kiket erre életbevágó érdek sürget, s a kik ez iránt önként jelentkeznek szeptember havában megtartassanak.

A kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemen az 189$^{3}/_{4}$ iki tanévre a beiratkozások határideje annak idején, az egyetemi rektor által közzé fognak tétetni.

Lapunk mult számában megjelent, a belügyminiszter által kiadott azon rendelet, mely a középiskoláknak az egész országban való bezárásáról szól ugy értelmezendő, hogy csak ott halasztandó el az iskolák megnyitása, hol azt a járványbizottság a kolera terjedésének meggátlása céljából szükségesnek tartja.

Ép e czikkre vonatkozólag vettük Rombauer Emil brassói főreáliskolai igazgató következő sorait: „Miután a belügyminiszter urnak a középiskolák megnyitását korlátozó, a lapok utján közzétett rendelete sok szüle által tévesen olykép értelmeztetik, hogy a tanitás sehol sem kezdhető meg, kérem b. lapjában közölni, hogy miután Brassó városa megyéje és vidéke az uralkodó járványtól teljesen ment, a brassói áll. főreáliskolában a tanitást szept. hó 4-én megkezdik“.

A brassói róm. kath, ifőgymnasiumban a tanév megkezdésének szept. 15-ére halasztása az iskola épületben folyó épitkezések és javitások befejezhetése miatt történt.

„Hazaárulók.“

(Leleplezések a nagyváradi görög katholikus oláh egyházmegyéből.)

(Vége.)

Engem plébániámtól „brevi manu“ fosztottak meg, azon állásomtól, melyet én a munka, a becsület, a megfeszitett szorgalom és sok szenvedéseim árán szereztem meg; onnan formaliter kidobtak, a legcsikorgóbb hidegben, zuzmarás időben, tél derekán, kárpótlást sem nyujtva a több, mint háromezer nfrtyi szenvedett anyagi káromért, a rögtöni kiköltözködés és utazási költségeimért. Fegyelmi vizsgálatokkal terrorizáltak folyton, a nélkül, hogy a vizsgálatok határidejét, vagy mentségem beigazolása végett, a vádakat elébb velem közölték volna.

Püspökömhöz alázattal irt tiltakozásom és tellebbezésem visszavettetett, sőt mi több, feleletre sem lettem méltatva. Az egyházjogtan alapján, mint törvényesen beiktatott plébánosnak pedig jogom van fellebezni. Ugyem jogérvényes végleges elintézéseért egészen az apostoli Szentszékig fordulhatok. Annak csalhatatlan itéletében aztán fiui hódolattal meghajolok. Roma locuta, causa finita est.

Igaz, e diszkrét dolgok felemlitése nem a nyilvánosság elé való volna talán. Magam is azon törekedtem, hogy tenékig ne öntsem ki szivemet és e dolgok maradjanak csak papi körünkben. Ámde ezek feltálalásával én löktem-e el tán a sulykot akkor, a midőn orvoslást egyházmegyémtől nemcsak nem kapok, hanem a legéletbevágóbb kérdésekben még feleletre sem érdemesitenek? Csendesen maradhat-e a viz tükre, melyet szélvihar korbácsol?

A katholikus egyházjegtan kézi könyvéből azt tanultam, miszerint a plébános, ha hivatalát törvényes uton nyerte s abba ünnepélyesen beigtattatott: a püspöknek nincs joga önkényesen és törvényes ok nélkül elmozditani, eljárásban ellene zsarnoki önkényt tanusitani, vagy valóságos törvénykezést gyakorolnia; s ha a plébános valamely vétséget követne el, mely miatt hivatalának viselésére méltatlanná válik. csak rendszeres per utján foszthatό meg plébániájától.

Az ellenem kiküldött számos fegyelmi vizsgálatból kitünt, miszerint én ártatlan voltam és ez uton nem is birtak állásomból kiturni, — hogy azonban magyarositási törekvéseimnek mégis vetot mondjanak, nyugdijba helyeztek.

Az elbocsátási püspöki irat, kimondhatatlan tompa fájdalommal zsibbasztotta el tagjaimat, megdermedni éreztem ereimben a vért és az önkényes eljárás ónsulya alatt szégyen és pironság boritá el arczomat. Tehát oly felettébb dülőre álltam, hogy a felmentő itélet daczára is, mint valamelyest dibdáb tárgy bármikor eldobható lennék törvényes plébániámból? Szakasztó-szálig tehát mindentől meg kell válnom és pedig azonnal, olkótyavetyélve mindenemet, bujdokoljak a világba csekély kegydijjal? Örök, igazvaló Isten! hol van a justitia? Ah, de még sem zugolódom. Hisz az igazságot elrejteni nem lehet sokáig, az a sir mélységéből is kitör és magának eget fog kérni!

Addig is: a mór megtetto kötelességét a mór elmehet!

A szászsebesi czigányok 1781-ben.

Közli: Hermann Antal.

Szászsebes szék közönsége az erdélyi Guberniumnak a czigányok összeirását (a fiscalisok kivételével) meghagyó, 1781. jan. hó 18-án, 59 és 83. sz. a. kelt rendeletére 1781. má cz. 29-éről, Georg Gehel Sedix Judex és Andr. de Welthern Jur. Notarius aláirásával, előterjeszti a Szászsebes szék területén található czigányok jegyzékét, családonkint, a gubernium által előirt schema szerinti rovatokkal. A fiscalis czigányok kifejezésére nézve kétség merült fel, vajjon ezen csak a fiscalis aranyász czigányok értendők-e, avagy azok is, kik mint jobbágyok a fiscus balázsfalvai uradalmához tartozván, szintén fiscalisoknak nevezik magukat. Hogy tehát a jegyzék ne legyen esetleg hiányos, a végén az aranyász-czigányok is felsoroltattak.

Az alábbi családlajstromban a családfő neve után a fiu vagy leánygyermekek száma is oda van jegyezve.

1. Vojna al Luci 1 fiu 3 leány, 2. Georg al Vajni 1 fiu, 3. Avram Vojna 1 leány, 4. Avram Dregitz 4 leány, 5. Angel Podurán 1 fiu, 6. Jankul Trandachir 1 fiu 1 leány, 7. Martin Paszkul 1 fiu, 8. Pujul Zigan 1 fiu, 9. Avram Vojna 3 fiu 1 leány, 10. Stefan Avram 2 fiu 1 leány, 11 Mihaj Avram, 12. Martin Paszkul jun. 3 fiu 1 leány, 13. Stefán Avram 2 fiu 1 leány, 14. Opre Rimbul 2 fiu 3 leány, 15. Avram Ratzul 2 fiu 1 leány. 16. Kostandin Burtzan 1 fiu 1 leány. 17. Atchim Csenuscher 1 fiu 2 leány, 18. Josa Avram 1 leány, 19. Opre Podurán 2 fiu 2 leány, 20. Andre Podurán 2 fiu 2 leány, 21. Janku Avram, 22. Szaffte al Jankului, 23. Juone al Szandului, 24. Juone al Jankului, 25, Szalomie Zigane 1 leány, 26. Avram Szávu, 7. Opre Szavu 1 fiu, 28. Ispre Szavu 1 fiu, 2 leány, 29. Poter Szavu 4 fiu, 30. Poter Adám 1 fiu, 31. Lázár Ádám 1 leány; 32. Ispas Ádám 4 fiu 1 leány, 33. Szimu Mihaj 3 fiu 1 leány, 34. Ispas Szursz 1 fiu 1 leány, 35. Nikulla Rádul 3 fiu 36. Triffan Mihaj 2 fiu 2 leány, 37. Thodor Csenuscher 3 fiu 3 leány, 38. Mailat, 39. Adam Gerhu, 40. Constandin Adam, 41. Potru Czinnu, 42. Georg Czigan 1 fiu 4 leány, 43. Avram Tsorogar, 44. Tsurille 1 fiu 1 leány, 45. Szava v. Tsutsu 1 fiu, 46. Juon Muntjan, 47. Bukur Muntján 1 fiu, 48. Bentz Tseteras 4 fiu 1 leány, 49. Potru Szlatar v. Cziku, 50. Rupa Szlatar 3 fiu 1 leány, 51. Nikulle Angel 2 fiu, 52. Stan Boda 3 fiu 1 leány, 53. Stoika Angel 1 leány, 54. Dumitru Bodor 1 fiu, 55. Sztamphira özvegy 1 leány, 56, Potru Adám, 57. Irimie Pivodo, 58. Iszpasz Tsukur 3 fiu 1 leány, 59. Szimu Czigan 1 fiu, 60. Pasztul Jancul 1 fiu 1 leány, 61. Szimjuon Czinnu 3 fiu, 62. Vaszelie Czigán 1 fiu 1 leány, 63. Toma lui Szimjuon Czigan 1 fiu 1 leány, 64. Szimjuon lui Opre Czigán, 65. Szimjuon lui Szimjuon Czinu 2 fiu, 66. Potruszan Roszalin 1 fiu 2 leány, 67. Potru lui Szimjuon Lupu 2 fiu 3 leány 68. Bogdán Dávid, 69. Potru Muntyán 1 fiu 1 leány, 69. Potru Muntján 1 fiu 1 leány, 70. Gutzi János 2 leány, 71. Bogdán Szimjuon 1 leány, 72. Szavul lui Uruse Thodor, 73. Potru Gutza 1 fiu 1 leány, 74. Szavul Gutza 1 fiu 1 leány, 75. Thodor Hatzual Lutcza 76, Jakob Gutza 1 fiu, 77. Joszu Vaszilie 1 fiu 2 leány, 78. Thodor Mihaj 1 fiu 2 leány, 79. Szalata Drogan 2 fiu 1 leány, 80. Notar Angel 2 fiu 1 leány, 81. Thodor Podurán 1 fiu 2 leány, 82. Sztan Podurán, 83. Brundusse 1 leány.

Ezek közül az 1—25. számuak Szász-Sebesiek, 26—38-ig Kelnekiek, 39—40-ig Deáliak, 41—55 Péterfalviak, 56—58-ig Repóiak, 59. Lománi, 60 Rekittei, 61. Sztrugári, 62—65 Oláh-Piániak, 66—80 Szász-Piániak, 81—82 Lámkerékiek.

(Vége köv.)

Uj találmányok es múszaki leirások'

(Közli: Bergl Sándor nemzetk. szabad. irodája)

Hol változik meg a nap neve?

Mivel egy idő óta a különböző óraövekről, valamint az ugynevezett világidőről igen sokat beszélnek, azért a fenti a vele összefüggő utóbbi kérdéssel egyetemben olvasóinkat is érdekelheti. Flammarion Camill erről az „Impartial“-ban a következőket irja: „A „Figaró“ ban a következő kérdést veti fel valaki: „Ha Párisban október 1-én reggel éjfél után 1 percz van, milyen napjuk van Páris antipodistáinak (ellenlábasoknak) október 1. vagy szeptember 30-án.“ Ha keletre utazunk és az órákat számláljuk, azt tapasztaljuk, hogy Bécsben október 1. reggel 1 óra van, Sebastopolban ugyanazon nap 2., Astrachanban 3., Bukarában 4., Saigonban (Cochinchina) 7., Jokohamában (Joha) 9 órája és Futuna szigeten (Uj-Kaledoniával átellenben október elsejének dele van. De ha Párisból ellenkező irányba azaz nyugatra utazunk és az órákat számláljuk, akkor az Asori srigeteken szeptember 30-ika este 10 óra, Buenos-Ayresben 8 óra, New-Yorkban 7 óra, New-Orleensban 6 óra, Sain-Franciscoban 3 óra 41 percz, Mexikóban 3 óra 15 percz, Alenti szigeten 1 óra délután és Futuna sziget másik felében szeptember 30-ikának dele van. Miként lehetséges ez? Lehetséges-e, hogy földünk ugyanazon pontján egy időben két (szombat és vasárnap) nap legyen? A valóságban nem, Akkor tehát van egy választóvonal, hol a szombatról a vasárnapra mehetünk át és a melynek baloldalán szombat, és jobboldalán vasárnap van? Hol van e vonal és ki jelölte ezt meg? Ha egy ily vonal Párison menne keresztül, az igen génant dolog volna, Mert ha az opera-sétány páratlan oldalán és a ványugati részében pl. augusztus 1. volna, akkor a sétány páros oldalán és a város keleti részében még julius 31-ike lenne. Az előbbi időkben természetesen minden ország az órákat és a nappkat a maga módja szerint számitotta és volt saját naptára. Nem is volt szükséges, hogy egymást értesitsék, minthogy nem ismerték egymást. De minthogy a töldet körülhajózták és annak minden része összeköttetésbe lépett egymással, csakhamar érezték az egységes időszámitás hiányát, a melynek következménye egy bizonyos dátumhatárvonal. A portugálok nyugatról kelet felé, miközben Jóreménység foka előtt vitorláztak el, a spanyolok ellenben a Magheilan-szoroson

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

át keletről-nyugat felé hajózták körül a földet. Miután minden nemzet a maga hajóján a saját időszámitását tartotta meg, a dolog oda lyukadt, hogy az ellenbábas félkörön az egykor hollandiai birtokot képező Formosa sziget lakóinál épen a hétfő köszöntött be, mikor a spanyolok által fölfedezett Mariana szigeten még csak a vasárnaphoz voltak közel. Mindenesetre van dátum-határvonal. Ez körülbelül a 480-ik félkörrel esik össze és érinti a Mariana és Katalin szigetet és innen folytatja utját keletre az Uj-Hebridák és Uj-Kaledonia felé. E mellett fődolog a gyakorlatra az, hogy e vonal nem huzódik keresztül lakott helyiségeken; egészen a tengerben fekszik. Ha hajók vonulnak át rajta, akkor a hajósok két napot egynek számitanak. Ha nyugatról keletre hajóznak, akkor az előző napot tartják meg, ellenben az ellenkező irányban átugranak egy napot. Az első esetben a hajósoknak egy nappal többjük van, mig az utóbbiban egy nappal kevesebb bért kapnak. Ha tehát Párisban szombat, október 1. éjfél után 1 percz van, akkor kelet felé egészen a megbeszélt határvonalig mindenütt, ugyanazon nap van, ellenben nyugat felé ugyanazon vonalig még szept. 30-ika van. Ahát e választó-vonalon az egyik lábunkkal a péntek, a másikkal a szombat megfelelő felében lehetünk!

KÜLÖNFÉLÉK.

— Rendelet. A predeáli tiszteletbeli szolgabirónak az alispánsághoz tett jelentése szerint a román kir. kormány a kolera elleni óvintézkedés céljából Predeálon az országuton való közlekedést beszüntette és egyuttal a magyarországi munkásoknak Romániába vasuton leendő bebocsáttatását is megtiltotta. Ennélfogva a román kir. kormány ezen rendeletének megszüntetéseig, illetve megváltoztatásáig jövőben napszámosok (munkások) számára 15, illetve 30 napos Romániába való útiigazolvány-ajánlatok ki nem állithatók.

— Bucsu-tisztelgés Folyó év szeptember hó 4-én délelőtt fél 12 órakor megjelentek a Brassó városi ág. evang. elemi, fiu, polg. l. isk. tanitók, tanitónők, az ág. ev. képezde tanári testülete a brassói összes ág. ev. óvónők Thomas Károly elemi polg. leányiskola és tanitónőképezdei igazgató vezetése alatt ngos Koós Ferencz kir. tanácsos előtt, hogy bucsut vegyenek attól, a kit mindannyian őszintén szerettek és tiszteltek. Thomas Károly igazgató a legőszintébb köszönetét fejezte ki a megjelentek nevében azon hü szolgálatokért, melyeket Koós tanfelügyelő ugy az ág. ev. iskolák, valamint egyes tanitók iránt 15 év alatt tanusitott, melyeket elfeledni soha sem fognak. Koós kir. tanácsos tanfelügyelő mélyen megindulva köszönte meg a szivélyes elismerést és Isten áldását kérte a brassói ág. evang. összes nevelőtanintézetekre s azoknak hü és lelkes tanitószemélyzetére.

— A szász egyetemi hallgatók, mint már emlitettük, e hó 9-én tartják tánczmulatságukat. Külön meghivókat e czélra nem bocsátanak ki, hanem hirlapok utján hozzák azt a közönség tudomására.

— A kolera-fészek. Az uj honvédlaktanya és a közutí vaspálya között van egy sáncz és ebben van olyan víz, mely rítkítja párját. A kí látní óhajtja sétáljon kí oda és tekíntse meg. Mí pedíg kérjük a hatóság sürgős íntézkedését.

— Rendőri hir. (Tordai vásár.) Ezennel köztudomásra hozatik, hogy Torda-Aranyos vármegye alispánjának f. évi aug. hó 27 én kelt 8948/1893. sz. körrendelete értelmében a f. hó 9-én Tordán tartandó országos vásárra az ezen vármegyét is fenyegető koleraveszélyre való tekintettel csakis azok bocsátatnak be, kik kifogástalan tiszta fertőzetlen, veszély nélküli ruhában jelennek meg. Fertőzött élelmi szerek, pogácsaáruk és ócska ruhák bevitele tiltatik. A Mármaros megyéből, Galicziából és Bukovinából érkező egyéneknek az egészségi állapotukat kétségtelenül igazoló bizonyitványokkal kell ellátva lenniök és megérkezésüknél azonkivül orvosilag megvizsgáltatnak. Az egészségre nézve ártalmas, — u. m. éretlen vagy tulért gyümölcs, rongyok piszkos fehérnemü vagy használt lábbeli bevitele tilos.

— Az erdélyrészi Kárpát-egyesületet a Siebenbürgischer Karpaten-Verein meghivta a közgyülésére, mely aug. 27-én volt Fogarason. A Kárpát-egyesület Tibáld Mihályt, a fogarasi osztály elnökét küldte el a gyülésre, hol rendkivül rokonszenves fogadásra talált. A gyülésen Bruckner Vilmos dr., az este rendezett lakomán pedig Ábrahám Frigyes plébános üdvözölte a magyar társegyesület képviselőjét. Nem tudjuk eléggé helyeselni és dicsérni a Siebenbürgischer Karpaten-Vereinnak az Erdélyrészi kárpátegyesülettel szemben tanusitott előzékenységét. Az a rokonszenv és testvéries együttérzés, mely a két turistaegylet között nyilvánult biztató jel arra, hogy az Erdélyrészi Kárpátegyesületnek Brassóban nemsokára megalakulandó osztálya is a legbarátságosabb egyetértésben fog lenni a Karpatenverein brassói osztályával. A brassói osztály megalakulása, minthogy az itt kibocsátott gyüjtőivek a központba már beküldettek, küszöbön van.

— A sepsi-szentgyörgyi kisdedóvónőképző-intézet tanári személyzetében változás állott be. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ugyanis Láng Mihály sepsi-szentgyörgyi kisdedóvónő-képző intézeti igazgatót egyelőre ideiglenes minőségben, az eperjesi állami kisdedóvónő-képző intézethez, továbbá Fiéba Izabella sepsi-szentgyörgyi államilag segélyezett kisdedóvónő-képző intézeti tanitónőt a pozsonyi állami tanitónőképző intézethez helyezte át. A sepsi-szentgyörgyi kisdedóvónőképző intézethez kinevezte Bodor Miklós nagyági áll. elemi isk. igazgatót s Duzs Mária okl. tanitónőt; az igazgatói teendőkkel Bodor Miklós bizatott meg. Egyuttal megemlitjük ismételten, hogy a kisdedóvónő-képző intézetnek a folyó tanévben csak a második évfolyama nyilik meg; ebben az esztendőben tehát első évesek nem vétetnek fel. A tanév megnyitására vonatkozó értesitést közelebbről az igazgatóság fogja közhirré tenni.

-- A pápa encziklikája a magyar püspöki karhoz szept. 4-én jelent meg. A pápa mindenekelőtt megemlékezik Magyarország dicső tetteiről, melyeket apostoli hirálya, Szent István ideje óta véghezvitt. Azután válaszolva azokra a kérdésekre, melyeket a püspökök intéztek Rómába a papság nevében a jelenleg követendő magatartásra nézve utmutatás iránt a pápa ajánlja a tartózkodást a vegyes házasságoktól, mint a melyek veszélyesek a katholikus házastársra nézve; vallják nyiltan az egyház jogainak védelmét, különösen azok, kik tekintélylyel vagy befolyással birnak a tömegre. Forditsanak gondot a papság nevelésére, hogy ez aztán példát adhasson az erényben és a tudományban. Tartsák távol a papságot a világi ügyektől. Virágoztassák fel a világiak társulatait, melyekben a papság támogatásra lelhet. A pápa igy végzi encziklikáját: E szent és igaz ügyekben támaszra találtok apostoli királyotokban, ki uralkodásának kezdete óta kegygyel viseltetett nemzetetek iránt.

— Nagy tüzvész volt Kézdi-Vásárhelyen aug. 30-án (szerdán) éjjel. Nagy Lajos szeszgyáros csüre gyuladt fel az Unió-kert és a barompiacz-utcza közti területen, a melytől a Bodó Dávid szücsmester szomszédos csüre is tüzet fogott, s daczára a tüzoltóság erélyes munkálkodásának, egyiket sem sikerült megmenteni. Mindkét csür porrá égett a bennük elhelyezve volt összes gabona- és takarmányfélékkel együtt. A kár pár ezer frtra rug.

— Meghalt ijedtében. Szopos Péter csikmegyei illetőségü kézdivásárhelyi csizmadia segéd a szerda éjjeli tüzvész megpillantásakor ugy megijedt, hogy egyetlen „jaj"-kiáltás után összerogyott s azonnal szörnyet halt. Szivszélhüdés érte a szerencsétlen ifjut.

— Intő-szó! A „Pester Lloyd" aug. 24-iki számában „Biztositás" czimü czikkében a nálunk müködő amerikai életbiztositó társaságokról egy aktuális kérdést tárgyal, melyet a magyarországi biztositó közönség érdekeit érintő nagy fontosságánál fogva ezennel szintén közlünk. A „Pester Lloyd" a következőket irja: „Az életbiztositási ágazatban kedvező halálesélyek mellett további haladás és a tárczák gyarapodása mutatható fel. Komoly aggodalommal kisérik az életbiztositással foglalkozó társaságokat a kedvezőtlen kamatozási viszonyok, tudvalévőleg egy körülmény, mely az életbiztositásra nagyon lényeges. Tekintettel az amerikai nagy krizisre, mely az ottani tőkebefektetések nagy értékcsökkenését okozta, helyén volna, hogy a Magyarországon müködő amerikai életbiztositó társaságok a náluk biztositott felek megnyugtatására, a pénzügyi állapotról felvilágositást nyujtsanak, illetőleg igazolják, hogy a tengeren tuli krizisek helyzetüket semmiben sem zavarták, a mi polgártársaink érdekeire valamiképen hátránynyal lehetne.

— Harcz a származási bizonyitványokért. Alig szüntette be a német kormány a magyar gabonakereskedők sürgetéseire a származási bizonyitványok követelését a mi gabonánk és lisztünkkel szemben, már a német sajtó ismét megkezdi agitáczióját, hogy ezek a származási bizonyitványok legalább részben követeltessenek. A National Ztg. irja, hogy Oroszországnak az által kellene a fennálló harczi vámok kikerülését lehetetlenné tenni, hogy a származási bizonyitványok követelésétől Németország csak az osztrák (értsd: osztrák és magyar) gabona behozatalánál tekintene el, mig a liszt behozatalánál a származási bizonyitványokat megkivánná.

594. sz. v.

Hirdetmény.

Brassó vármegye közigazgatási bizottsága az 1893. évi augusztus hó 14-én kelt 619. számu rendeletével a Keresztényfalva Vidombák Höltövényi törvényhatósági közut Vidombák és Keresztényfalva közötti szakaszának kiépitését 3715 frt 49 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent emlitett munkálat foganatositásának biztositása czéljából a folyó 1893. évi szeptember hó 16-ik napjának d. e. 10 órájára a Brassó vármegyei m. kir. államépitészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitüzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó müszaki müvelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészetí hívatalnál, a rendes hívatalos órákban, naponkínt megtekinthető.

Brassó, 1893. szeptember 1.

A brassómegyei m, k. épitészeti hivatal.

399 1—3

593. szám. v,

Hirdetmény.

Brassó vármegye alispánja ő nagysága az 1893. évi augusztus hó 29-én kelt 12 989. számu rendeletével a Szászmagyarós—apáczai törvényhatóságí közút 5—6 km. szakaszán az Olt folyó által alámosott útrésznek helyreállítását 367 frt 50 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása czéljából az 1893. év szept. hó 16-ik napjának délelőtti 10 és fél órájára a brassó vármegyei magy. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhívatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt ötszázaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kítűzött nap d e. 9 órájáig a nevezett hívatalhoz annyíval ínkább ígyekezzenek beadní mível a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetní.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszakí müvelet és részletes feltételek a nevezett magy. kír. államépítészetí hívatalnál, a rendes hívatalos órákban, naponkínt megtekínthetők.

Kelt Brassóban, 1393, szept 1-én.

Brassó megyei
m. kir. építészeti hivatal.

10741. sz.

Pályázat.

Az ázsiai cholera Románia szomszéd államban fellépése által szükségessé vált a haza védelmére egy határszéli járvány kórházat Felső-Tömösön felállitani és a kezelő orvosi állást betölteni.

Orvosoknak az összes orvosi tudományokból napi 8 frt, és orvosjelölteknek napi 6 frt dijazás biztosittatik.

Pályázók tartoznak az 50 kros bélyeggel ellátott orvosi oklevéllel és bizonyitványokkal fölszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 15-ig alólirt városi tanácshoz beküldeni.

Az alkalmaztatás történik az első cholera-beteg felvételével a járvány-kórházba.

Brassó, 1892. augusztus hó 26.

394 2—2 A városi tanács.

Szám 1125./1893. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiróság, mint telekkvi hatóság közhirré teszi, hogy fogarasi Náthán Jakab végrehajtatónak Herzum János hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 357 frt tőke követelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék a fogarasi kir. jbiróság területén lévő Persány község határán fekvő a persányi 203. sz. tjkben A+ 401402. hrsz. fekvőkre 848 frt; a persányi 202 számu tjkben A+ 10178, 10179/2 hrsz. fekvőkre 14 frt; a persányi 246. sz. tjkvben A

helyrajzi számu fekvőre		helyrajzi számu fekvőre	
447	5 frt	6620,6621	10 frt
901	5 „	6645	3 „
1201	5 „	6779	3 „
1260	15 „	7454	14 „
1713	15 „	7455	
4413	6 „	9244	4 „
5065	15 „	9611	4 „
5066		9738	8 „
4528	16 „	9740	
5072	5 „	10168/2	92 „
5848/2	5 „	10170/2	
6609	40 „	10171/1	
6610		10173/2	
6611		10174/1	
6614		10176	
6618		10177/1	
6617		10179/1	10 „

az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az *1893, évi szeptember hó 11-ik napján délelőtt 11 órakor* Persány községházánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42, §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras, 1893. márcz. 29.

A fogarasi kir, járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Megvételre kerestetnek
használt, de jó karban lévő
rizskása-zsákok,
továbbá egy használt, de jó
tizedmérleg
500 kilogramm hordképességgel. Tudakozhatni a kiadóhivatalban.

RUMPEL és NIKLAS
mérnökök és építési vállalkozók
BUDAPESTEN.

Ajánljuk a folyó évi **junius hó 1-től fogva** Brassóban telepitett
vizvezeték berendezési és
fölszerelési üzletünket
lakházaknak, gyáraknak, nyaralóknak, nyilvános épületeknek stb. berendezésére az egészségügy és vizmütan mai állapotának megfelelőleg.
Fürdöberendezések különféle rendszer szerint; **ürszék-berendezések** német, angol és amerikai rendszer szerint; **konyhamosóasztalok, viztelenitési mü, öntözési** stb. **berendezések**
Sok évi és gazdag tapasztalatok, gyakorlott személyzet és nagy raktár folytán azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy minden megbizásnak szakszerüen és a legrövidebb idő alatt megfelelhetünk.
Egyuttal megjegyezzük, hogy minden szükséges kőmives-, föld-, kőfaragó- és asztalosmunkákat, melyek berendezési munkálatainkkal együtt járnak, felelősség mellett elvállalunk.
Tervek és költségvetések dijtalanul. Megbizásokat elfogadunk
irodánk- és mintaraktárunkban BRASSÓBAN, tanácsházépület (Buzasor).
Van szerencsénk egyidejüleg határozottan kijelentenünk, hogy müszaki irodánkat és fölszerelési üzletünket a városi vizvezeték épitésének befejezése és három évi jótállásunk ideje után is a helyi piaczon fenn fogjuk tartani és azt tovább vezetni.
258(30—*)
RUMPEL és NIKLAS, mérnökök.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A nagyszebeni földhitelintézet fizetési helye.

Hivatalos órák: reggeli 8 órától déli 12½ óráig.

Az

Első Erdélyi Bank Brassóban

elfogad **takarékbetéteket** 4½% *-nyi kamatozásra*) s a* **kamatadót maga** *fizeti,*
leszámitol **váltókat** *5½%-tól feljebb,*
kölcsönt nyujt **jelzálogokra**, *azok feleértékéig 6%-nyi kamat mellett,*
előlegez **értékpapirok** *és* **érczpénznemekre**, *azok 85%-nyi árfolyam-értékeig,*
ugyszintén **nemesérczekre** *és* **árukra**, *értékük ⅔—¾-ig 5%-tól feljebb,*
vesz és elad a budapesti, bécsi és bukaresti tőzsdén jegyzett
értékpapirokat, pénznemeket és külföldi váltókat
napi árfolyam szerint,
eszközöl **fizetéseket** *és* **beszedéseket**, *valamint* **utalványokat** *bel- és külföldi piaczokra,-- nemkülönben bizományilag mindennemü bankszerü és tőzsdei müveleteket a legkedvezőbb föltételek mellett,*
bevált **szelvényeket** *minden* **levonás nélkül**, *s leszámitolja azokat esedékességük előtt is,*
végül pedig ajánlja az államvasutak közvetlen közelében lévő, egész napon át a t. cz. közönség rendelkezésére álló

KÖZRAKTÁRAIT

áruk beraktározására.

*) Az alapszabályok értelmében egy a betevők által választott bizottság jogositva van az intézet üzemét a legszigorubb ellenőrzés alá venni. (385) 4--10

Bankhelyiségek a banképületben, a **Hirscher- és árvaház-u.** sarkán.

Giró-számla az osztrák-magyar banknál.

JELENTÉS.

Alólirott tisztelettel ajánlom a nagyérdemü közönség figyelmébe

Brassóban, Kolostor-utcza 13. szám alatti,

a „KORONA“ szálloda átellenében lévő

férfi-szabó-üzletemet

a hol is elvállalom minden férfiruha elkészitését és zóna szerint elkészitek egy öltönyruhát 48 óra alatt a legujabb divat szerint elegáns finom kivitelben. **Egy nadrág elkészitése 6 óra alatt.** — Ajánlom továbbá ujonnan beszerzett **őszi és téli kabátszöveteimet** nagy választékban bel- és külföldi gyártmányokból.

Magamat a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánlva, becses pártfogását tisztelettel kérem.

ZSIGMOND M.

Posta cheque-számla 505. sz.

„ALBINA“

Giro-számla az o.-m. banknál.

takarék- és hitelintézet

BRASSÓI FIÓKTELEPE

takarék-betéteket 4½%-kal kamatoz, és önmaga fizeti a kamatadót,

váltókat 5½%-tól kezdve leszámitol,

jelzálogra fél értékig **6%**-os kölcsönöket ad,
értékpapirokra és **pénzértékekre** az árfolyamuk 85%-ig,
nemes érczekre és **árukra** ⅔—¾ értékig kölcsönöket ad **5½%**-tól kezdve,
vesz és **elad** Budapesten, Bécsben és Bukaresten jegyzett **értékpapirokat, valutákat** és **deviseket** a **napi árfolyamban**,
legjutányosabban eszközöl **fizetéseket** és **incassokat,** ellát és eszközöl **utalványokat az összes** bel- és külföldi **kereskedelmi piaczokon,**
bevált szelvényeket levonás nélkül és leszámitol olyanokat lejárat előtt és vesz román értékpapirokkal járó szelvényeket a legmagasb árakon,
elvállal mindenféle bankszerü transakcióknak bizományosi elintézését,
bérbeadja a m. kir. államvasutak brassói **pályaudvaron** közvetlen közelében azzal két vágány által összekötött **Vasut-utcza 45. sz. a** lévő **raktár-helyeit, raktárait** és **téreit,** végül
biztositja az **EQUITABLE** new-yorki életbiztositó társulat képviseletében, az ezen társulatnak rendkivül jutányos föltételei mellett mindenféle kombinácziókban **az ember életét.**

Irodai helyiség: Brassó, Főtér, Kádársor 22. I-ső emelet.

Hivatalos órák: 7½—1½ óráig, pénztári órák **8—1** ig.

242 (35—100)

BRASSÓI PORTLAND-CZEMENT-GYÁR

ajánl jutányos árban

legjobb minőségü

portland- és roman czementet.

Kapható:

Hesshaimer J. L. és Társa és Schmidt R. és Társa uraknál.

(3 8) 4-*

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

Bécsben, I. ker., Singerstrasse 15. sz. „zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt *általános labdacsok* neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be ne bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendnek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található. — Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rosz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika vértolulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: igy sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. — A számtalan hálairatból, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségük után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierbach, 1888. október 22.

Tekintetes ur! Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitünő vértisztitó labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignácz, orvos.

Hrasche, 1887. szept. 12.
(Flödnik mellett.)

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom. Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Knificz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azok állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. — Legfőbb tisztelettel

Weinczettel Jozéfa.

Eichengraberamt, 1889. márcz. 27.
(Gföhl mellett.)

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani Ezen hálairatom tetszés szerinti használására Önt ezennel felhatalmazom — Teljes tisztelettel

Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Szilézia, 1888. okt. 8.
(Kohlbach mellett.)

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a *Pserhofer J.- féle,* az *„arany birodalmi almához“ czimzett gyógyszertárban, Bécsben I, Singerstrasse 15. sz. a.* készittetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetten utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr, 3 csomag 3 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J. féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok. u.m: gerincz-agybántalom, tagszaggatás, ischias, migraine ideges fogfájás, főfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs *Pserhofer J.-től.* Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott nagy szelenczével 2 frt.

Altalános tapasz *Steudel tanártól.* Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lőn kipróbálva. Egy tégely 50, bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam *Pserhofer J.-től.* Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifünedv, egy általánosan elismert kitünő háziszer, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Életesszenczia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rosz emésztés és mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üvegcsével 22 kr, 12 üveg 2 forint.

Altalános tisztitó-só *Bullrich A. W. től* Kitünő háziszer a rosz emésztés és minden következményei u.m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 kr, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereztetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

A fenti különlegességek kaphatók **Török József** *gyógyszerész urnál Budapesten, Király-utcza 12-dik szám.*

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüvelődés nyomda.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.